

Österlen 18–23 maj 2021

Fågelresa i lugnt tempo med Curt Johnsson

Göktytan ropar på Österlens kulliga landskap. Foto: Anders Laurin

Varmt välkommen på AviFaunas resa till skånska Österlen!

Under finaste fågeltid skådar vi på nyanlända och bofasta flyttfåglar och låter öronen vänja sig vid den högljudda fågelkören. Vi kommer dels besöka klassiska naturreservat och fågellokaler men också skåda i kustnära dungar och våtmarker. På den här resan kan det bli en del tidiga morgnar eftersom fågelaktiviteten är som störst då och vi kommer se många av Skånes speciella fågelarter.

Fältpiplärkan finns snart bara kvar i Sverige på Österlen. Foto: Anders Laurin

1. Simris strandäng (norra)
2. Glimminge Hallar
3. Hagestads naturreservat
4. Peppinge
5. Käseberga
6. Sandhammaren
7. Gislövshammar
8. Gislövs stjärna
9. Maglehem naturreservat
10. Björket
11. Stenshuvud NP
12. Drakamöllan
13. Fyledalen
14. Furuhus mosse
15. Skillinge hamn
16. Bäckhalladalen

Resan i korthet

Datum	Orter/resplan
18 maj	Resan startar på Simrishamn C efter lunchtid. Det går också bra att ansluta vid Malmö C. Transfer till vårt logi i Simrishamn där vi bor alla nätter. Efter incheckning tar vi en promenad i Simrishamns omgivning för att lyssna efter nyanlända rosenfinkar och näktergalar.
19 maj	<p>Efter frukost avfärd till Gislövs Stjärna, där vårkören av sångare, flugsnappare, nötväcka och många andra ljuder stark! Härmsångaren är ganska vanlig på Österlen och just i Gislövs Stjärna förekommer också grönsångare</p> <p>Vi går sen en liten runda i det intilliggande, öppna landskapet vid Glimminge hallar. I ett litet stenbrott av äldre datum lyssnar vi efter klockgroda.</p> <p>I Glivarpa mosse är gråhakedoppingarna i full gång med häckningsbestyren. Runt om i landskapet ser vi kretsande röda glador och en eller annan ormvråk. I norr sticker den anslående siluetten av Glimmingehus upp över det lätt kuperade landskapet.</p> <p>I Skillinge hamn tittar vi efter svart rödstjärt och en mängd sjöfåglar. Sen spanar vi av stranden från Skillinge bort till Morfarshamn efter diverse rastande änder och vadare, t.ex. skärfläcka, kanske även någon dopping.</p>
20 maj	<p>Tidig avfärd söderut till Hagestads naturreservat där vi ställer oss på en stranddyn vid Tygeåns mynning för att bevaka sträcket. Kanske pågår sträcket av vitkindad gås och prutgås som i bästa fall kan passera i tusental. Men vi hoppas också på diverse änder, inklusive sjöorre, samt kentsk tärna,. Därefter botaniserar vi inne i naturreservatet bland buskage och trädriddåer för rastande sångare, småtrastar och andra som kommit över havet under natten. Här finns även stjärtmes.</p> <p>Vid Kåseberga promenerar vi upp till Ales stenar med fantastisk utsikt över havet. Om sträcket av gäss pågår ännu kan fåglarna passera just över våra huvuden. Här kan vi också spana efter tornseglare och andra nyanlända majfåglar.</p> <p>Vi åker så till det öppna landskapet Ingelstorps ängar för rovfåglar, vadare och småfåglar. Kärrhökar jagar och om väderbetingelserna är de rätta kan brushane, gluttnäppa, grönbena, småspov och andra vadare rasta. Därefter åker vi till trakten av Hammar där Sveriges enda population av kornsparv finns. Vi hoppas få se, och kanske höra dem.</p> <p>Efter en förflyttning åt nordost tar vi en liten fin promenad i det frodiga landskapet vid Forsemölla, som namnet antyder en gammal mölla vid en bäck och en damm. Här finns ett ordentligt vattenfall, med skånska mått mätt, och här trivs forsärla. Bivråk och härmsångare i grannskapet.</p> <p>Efter middagen åker den som vill med till Grönet vid Brantevik för att titta och lyssna på den hotade gröNFLäckiga paddan. Den börjar ropa sitt vackra läte från cirka 21.30.</p>

21 maj	<p>Efter en lite senare frukost lämnar vi de kustnära områdena och åker västerut och börjar med Furuhus mosse där det funnits svarthalsad dopping de flesta av de senaste åren. Saknas den detta år så bör här åtminstone finnas gråhakedopping och snatterand. I intilliggande Högestads våtmark hoppas vi på smådopping.</p> <p>Efter ett besök vid Oxhagen och dess klockgrodor och gråhakedoppingar åker vi till Fyledalen där vi hoppas på kungsörn – arten häckar ju här sedan många år tillbaka.</p> <p>Vi avslutar dagen i Benestads backar och dyker ned i vegetationen för alla de rara växter som finns i extremrikkärret, bl.a. tätört, en av våra få köttätande växter. Om solen skiner hoppas vi på sällsynta fjärilar, t.ex. backvisslare som i vårt land bara finns i litet antal i östra Skåne.</p>
22 maj	<p>Vi börjar dagen på lokalen Björket bland Kiviks mycket fina äppelodlingar för att lyssna efter gulhämpling. Bivråk, tornfalk och lärkfalk kan svepa förbi.</p> <p>Så kör vi norrut till Ravlundafältet där det ännu finns en liten, men ganska stabil population fältpiplärka. Trädlärkan är inte ovanlig och de första sommargyllingarna bör just ha anlänt. Vid Knäbäcksdösen tittar vi efter större och mindre vattensalamander. I Flodahusdammen spanar vi smådopping och lärkfalk jagar ofta i området. I Bivackskogen brukar brandkronad kungsfågel häcka – så vi gör ett försök även på den. Vi försöker också se och höra strandpadda vid Knäbäcken och när vi ändå är här tar vi en titt på den berömda Havängsdösen. Fältlunch med utsikt över havet och dess kentska tärnor.</p> <p>Vi avslutar denna dag med ett på besök på Stenshuvuds nationalpark och från norra toppen 97 m.ö.h. kan vi se oss milsvitt omkring. I nationalparken finns gott om småfåglar, bl.a. stenknäck, och annorlunda småkryp.</p>
23 maj	<p>Vi startar efter frukost med en promenad i Bäckhalladalen, ett härligt hållmarkslandskap med häckande stenskvätta och törnskata. Här finns flera arter orkidéer. Mindre flugsnappare är årlig på Österlen i mitten på av maj och vi hoppas få in den, liksom mindre hackspett och göktyta.</p> <p>Sista fågellokalen på vår resa blir ett besök på Simris norra strandäng för fler obsar av rosenfink – detta är Skånes bästa område för denna vackra fågel. Vi spanar av stranden och havet efter vadare och måsfåglar. Här kikar vi också på en hållristning, Yxornas häll.</p> <p>Vi kör så tillbaka till hotellet för att plocka ihop våra pinaler. Därefter transport till Simrishamn C där resan avslutas under tidiga eftermiddagen. Den som behöver får därefter skjuts till Malmö Central.</p> <p>Programmet är preliminärt och kan komma att justeras på olika sätt med hänsyn till väder, vind och fågeltillgång. Det finns många fler härliga lokaler på Österlen än de som nämnts här. Skulle någon raritet rapporteras på Österlen eller den allra närmaste omgivningen åker vi dit om det passar – men några längre utfärder tvärs över Skåne blir så klart inte aktuella.</p>

Blåbandad jungfruslända flyger tidigt på säsongen. Foto: Anders Laurin

Viktigt

Resans upplägg. Det som beskrivs i reseinformationen och programmet är ett preliminärt upplägg. Ändringar i det kan ske beroende på väder, lokala förekomster av djur eller andra faktorer som reseledaren på resan bedömer som viktiga för att få ett maximalt utbyte av resan. Det kan t ex också handla om att byta ut en restauranglunch mot picknicklunch eller byte av hotell (av minst likvärdig standard).

Vilda djur. De arter som anges i programmet skall ses som en indikation på vad som kan ses på resan och inte en garanti för vad som ses. Om du vill bedöma sannolikheten för en viss art råder vi dig till att se våra tidigare reserapporter från resmålet, om sådana finns. Eller höra av dig till reseledaren.

Strapatser och tempo. Detta är resa i lugnt tempo. Vi äter alltid frukost på hotellet innan avfärd, som de flesta morgnar sker 07.45. För den som tycker att det är slöseri med härliga vårmorgnar att inte starta förrän 07.45 finns goda möjligheter till promenader på egen hand direkt från hotellet.

En morgon med sträckskådning startar vi redan kl 06.00 så att inte sträcket hunnit lägga sig innan vi är på plats.

I övrigt blir det stillsamma promenader i lättgången terräng. Vandringen upp till toppen av Stenshuvud 97 meter över havet är lite krävande, men vi stannar både för att pusta och för att lyssna efter grönsångare.

Transportsträckorna är korta och det är tveksamt om vi ens kommer att sitta 30 minuter i bilen i sträck vid något tillfälle, oftast betydligt kortare.

Resans pris: 18 900 kr

AviFauna förbehåller sig rätten att, p g a bränslekostnader och skatter eller offentliga avgifter, höja resans pris med 8% till då slutbetalning skall föreläggas. Vi eftersträvar verkligen att INTE behöva göra det och i praktiken inträffar det sällan. Observera också att vissa smärre justeringar kan behöva ske med start- och sluttid för resan, även om vi eftersträvar att inte ändra detta heller. Se också under rubriken flygresa till landet.

Vad ingår i priset

- logi i dubbelrum på 3-stjärnigt boende
- helpension med vatten till lunch och middag
- alla transporter (minibussar) mellan start- och slutpunkt på resan
- reseledning från AviFauna
- inträden och tillstånd
- klimatkompensation
- artlista
- reserapport från resan

Vad ingår **inte** i priset

- anslutningsresa till och från mötesplatsen
- personliga utgifter såsom klädtvätt och alkoholhaltiga drycker
- matersättning eller andra utgifter om deltagaren inte väljer att delta i gruppens program
- utgifter orsakade av förseningar till anslutningspunkten
- reseförsäkring (obligatorisk att ha) och/eller avbeställningsskydd

Transport till startpunkten

Transport till Simrishamn ingår inte i resans pris.

Boka inte din transport utan att ha fått besked om tider från AviFauna först. I normala fall vet vi cirka 3 månader innan avresa de exakta mötestiderna Du får då ett besked från AviFauna med den tid du skall befinna dig på resans startplats. Om du bokat transport själv utan klartecken från AviFauna kan vi inte ersätta dina kostnader ifall vi måste ställa in resan.

Om du bokat transport efter att AviFauna gett klartecken till bokning, eller AviFauna ställt in resan och du debiterats transportkostnaden, får du biljettkostnaden ersatt av AviFauna.

Bagage

Tänk på att bagageutrymmet i våra fordon (minibussar) kan vara begränsat, packa gärna i mjuka s k *soft bags* med storleken anpassad till innehållet.

Reseförsäkring

Observera att du är skyldig att ha en reseförsäkring. Kontrollera att du verkligen får fullgott reseskydd, samt vidaretransport om du skulle missa din anslutning på resan. Om du har reseförsäkring på ditt kreditkort som du betalar med, kontrollera noga vad som ingår.

Om du har en diagnosticerad sjukdom kan det innebära begränsningar för vad reseförsäkringen täcker. Kontrollera detta med ditt försäkringsbolag.

Som ett alternativ till att teckna reseförsäkring via hemförsäkringen kan man också köpa separata reseförsäkringar, sök på nätet efter företag som erbjuder det.

Hälsa och vaccination

Det kan vara god idé att medföra lite egna sjukvårdsartiklar eller en enklare första-hjälpen väska. Kom också ihåg att packa med handsprit.

Allmänt upplägg

Vi äter frukost på hotellet varje morgon där du också gör i ordning ditt lunchpaket samt fyller på din termos med kaffe eller te. Gemensam avfärd kl 07.45. Vi färdas i minibussar och är ute hela dagarna med lämpliga stopp för fika och fågelskådning.

Under dagen besöker vi olika fågellokaler på Österlen – sträcklokaler, rastlokaler och häcklokaler, för det mesta i bedövande vackra miljöer. Vi bor i Simrishamn hela tiden, det vill säga centralt på Österlen, och det blir korta transporter mellan de olika platserna. Tempot bli lugnt, och vi tar gott om tid på oss på de olika lokalerna. De flesta dagarna gör vi fikastopp på någon av Österlens alla kaffestugor.

Huvudmålet äts på restaurang som regel på kvällen efter avslutad skådning och sedan vi hunnit ett besök på hotellet om man vill byta om. Artgenomgångar, då vi sammanfattar vad vi sett under dagen, hålls i samband med huvudmålet. Då går vi också igenom morgondagens aktiviteter och vilka fåglar det finns anledning att vara speciellt uppmärksam på.

Om du har någon allergi eller inte äter viss mat måste du säga till om det senast vid slutbetalning då det i vissa länder kan vara svårt att ordna på plats.

Logistandard

Vi bor alla nätter på 3-stjärniga Hotell Maritim, centralt beläget vid hamnen i Simrishamn.

Förutom fåglar...

... kommer vi att se ett härligt och varierat landskap i bästa försommarskrud med blommande buskar och spirande grönska. Österlen har ju kallats "Sveriges Provence" och det är inte utan skäl – många människor besöker Österlen för den vackra naturens skull utan att vara det minsta fågelintresserade.

Av de gängse turistmålen är det i första hand Ales stenar, Stenshuvud och Knäbäcksdösen som ingår i vår rutt.

Utrustning

Reseledaren har en tubkikare men det rekommenderas att ta med egen om du vill kunna avnjuta fåglar och däggdjur i lugn och ro. Handkikare är naturligtvis ett måste för alla!

Ytterligare några pinaler som du kan utrusta dig med: ficklampa, mugg, termos, smärre ryggsäck eller fältväska, kniv, konserv- och flasköppnare, myggstift, egen rulle toapapper, pengaväska att bära runt halsen eller magen, några tomma plastpåsar, väckarklocka om du inte har väckningsfunktion i din telefon, lås till resväskan (köp gärna AviFaunas bagagelås hos Naturbokhandeln!), pannlampa, öronproppar, solglasögon, solhatt, solskyddsmedel, våtservetter och tvättmedel.

Klädsel

Vädret i andra halvan av maj är ofta soligt och skönt men kan vara opålitligt. Ta med blandad klädsel som kortärmad skjorta och liknande men även klädsel för kyligare väder.

Speciellt den tidiga morgonen kan ett varmt underställ eller överdragsbyxor komma väl till pass, liksom vindtät jacka och varm tröja. Mössa och vantar kan du också få användning för! Det här kan låta som skrämselskott – och givetvis hoppas vi på bra, behagligt väder. Samtidigt som vi är väl förberedda om vädrets makter vill annorlunda. Det finns dessutom viss risk för regn, så utrusta dig med regnkläder.

På fötterna passar det bäst med stadiga kängor eller andra vattentåliga skor som är lämpliga att vandra i (kanske går vi i blött gräs, men vi kommer inte att ge oss ut och trampa i några våtmarker). Vi går i allmänhet inte några längre sträckor, men vid något tillfälle promenerar vi kanske någon eller några kilometer i lugnt tempo. Om det blir varmt framåt dagen kan det vara bra att ha ett par tunnare skor för ombyte.

Innan middagen hinner du fräscha upp dig på hotellet och kanske vill du ha ett ombyte kläder för middagen.

Besök gärna vår samarbetspartner Pinewood på www.pinewood.eu för lämpliga kläder.

Fotografering

Om du vill satsa mer ambitiöst på fotografering bör du vara beredd på att avsätta särskild tid för det och gå på egen hand en del (även om det innebär att man inte ser riktigt lika mycket fågel). Om du går på egen hand en liten bit från gruppen måste du vara mycket uppmärksam på samlingstider och var resten av gruppen rör sig så du inte försenar avfärd eller skrämmer fåglar som resten av gruppen smyger på. Det är särskilt viktigt att reseledaren informeras om ditt intresse för fotografering i förväg och att ditt fotograferande inte försenar gruppen.

Möjligheterna att fotografera fåglar är på denna resa **medelgoda**. Vyerna och landskapet är givetvis lättfotograferat och vi kommer att erbjudas många möjligheter till fina miljöbilder.

Personliga utgifter

Det är helpension på resan. Måltidsdryck i form av vatten ingår under middagarna, men vill du dricka något smakrikare bör du budgetera för detta. På vårt boende finns ett gott urval av vin och ett hyggligt urval av öl.

Litteratur

Fåglar De fälthandböcker som gäller är *Fågelguiden* av Lars Svensson m.fl. (senaste upplagan är från 2015). Denna finns också som behändig app för iphone och android.

Reptiler & groddjur För grodor och kräldjuren finns *European Reptile and Amphibian Guide* av Kwet (New Holland 2009) som är en liten behändig fotoguide.

Lämpligen vänder du dig till BirdLife Sveriges egen butik Naturbokhandeln när du köper fågelböcker inför resan. Förutom att de har ett enastående utbud och kunniga försäljare gynnar du fågelskyddet för varje inköp du gör där. Tel 0485–444 40, www.naturbokhandeln.se.

Artlista i samarbete med iGoTerra

AviFauna har ingått ett långsiktigt samarbete med iGoTerra som ett led i vårt arbete för att underlätta antecknandet av arter för våra resedeltagare.

iGoTerra är en website med tillhörande mobilappar som hjälper dig att hålla ordning på alla dina observationer, listor och foton över alla levande arter i alla världens länder. Om du som resedeltagare redan är standard- eller premiummedlem i iGoTerra kan du dra nytta av att personlig information, som vilka arter du sett tidigare, inkluderas i krysslistorna, samt att du enkelt kan kopiera resans observationer till ditt eget konto på iGoTerra när resan är klar. Maila gp@avifauna.se och be oss att lägga in dig för resan. Besök gärna iGoTerras hemsida www.igoterra.com och läs mer om deras listfunktion och deras appar.

Artlistorna innehåller mer information än bara arterna: till exempel sidreferenser till den relevanta fälthandboken och artens IUCN-klassade hotstatus.

Krysslistor såväl som reserapporter följer alltid aktuell systematik avseende arter och raser samt engelska och vetenskapliga namn och de svenska namn som framtagits BirdLife Sveriges Taxonomikommitté. Den systematik som används är IOC's världslista som uppdateras två gånger per år

Du kommer få en dag-till-dagkrysslista över de fåglar vi kan förvänta oss se under resan någon månad före avresa. Det kan vara klokt att förbereda sig genom att läsa på artkännetecknen i förväg. Ett trevligt sätt att träna sig på fåglar och djur som vi kan se på resan är att använda sig av bildspelet i fotogalleriet på iGoTerra, där många arter finns avfotograferade. Krysslistan använder vi på kvällsgenomgångarna när vi bokför vad vi sett under dagen, så ta med den på resan. Men givetvis kommer vi också att gemensamt

diskutera fältbestämning och artkaraktärer på platsen allt eftersom vi skådar oss igenom resans avifauna.

Kom alltså ihåg att ta med dag-till-dagkrysslista på resan. Har du problem med att skriva ut listan, kontakta i så fall AviFauna, admin@avifauna.se.

Övrigt

På våra resor försöker vi alltid att ge så mycket guidning och hjälp kring fågelliv och annat som olika deltagare kan behöva. Förkunskaper och intresse skiftar dock en hel del och det är inte alltid lätt att avgöra hur mycket vägledning den enskilde deltagaren önskar. Tänk på att du alltid kan fråga om det är något just du tycker är oklart eller vill diskutera närmare under resans gång! Det kan ske i grupp eller mellan fyra ögon med reseledaren. Du är också välkommen att ta kontakt med reseledaren före avresan och diskutera dina behov.

Anmälningssblanketten

Det är mycket viktigt att ditt namn är stavat exakt som i ditt pass på anmälningssblanketten. Anmälningssblanketten fylls i på hemsidan i samband med bokning av resan. Du som bokar resan per telefon, post eller e-post har fått en anmälningssblankett i pappersform. Denna ska givetvis returneras omgående till AviFauna. AviFauna kan inte boka flyg (om du valt låta oss göra det) eller hotell för dig så länge vi inte har tillgång till uppgifterna på anmälningssblanketten.

Slutbetalning

skall vara AviFauna (bg. 5019–0453) till handa senast 61 dagar före avresa. Du kommer att få en påminnelse per e-post.

Om AviFauna Naturresor

AviFauna Naturresor har funnits sedan 1985 och har erbjudit tusentals naturintresserade att resa till intressanta resmål. Vi skiljer oss från andra naturresebyråer på flera sätt. Dels genom att vi ägs av BirdLife Sverige (f d Sveriges Ornitologiska Förening). Därför går allt vårt eventuella överskott tillbaka till fågelskydd. Vi har också en egen fågelskyddsfond som du kan läsa mer om på hemsidan och i katalogen. Vi reser i små grupper där alla deltagare blir sedda och vi lägger stor vikt vid kunniga, sociala och pedagogiska reseledare. Vi är medlemmar av Svenska Arrangörs- och Resebyråföreningen och följer deras rekommendationer fullt ut. Vi har ställt bankgaranti för vår verksamhet hos Kammarkollegiet, vilket innebär att ingen av våra resenärer blir strandade om något skulle gå fel, det finns pengar att bekosta hemresor med vid oförutsedda händelser. Dessutom är vi och vår personal försäkrade med en professionell resebyråförsäkring. Vi lägger stor vikt vid att våra samarbetspartners arbetar så ekologiskt som möjligt och följer lagstiftningen i de länder de opererar.

Klimatkompensation

Från och med 2020 klimatkompenserar vi våra interna resor. Detta samtidigt som vi har kvar vår fågelskyddsfond där du som resenär bidrar till ett viktigt fågelskyddsprojekt.

Vi kommer arbeta med isländska Votlendi. Anledningen till att vi valt dem är att de arbetar med våtmarker på Island som tar upp koldioxid och samtidigt gynnar de viktigaste vadarpopulationerna i Europa utanför Ryssland. De har samarbete med brittiska fågelskyddsorganisationen RSPB och arbetar dessutom i nära samarbete med markägare som också gynnas av att återställa våtmarker som tidigare dikats, t ex genom ekoturism. Den isländske presidenten är beskyddare av projektet.

Du kan läsa mer om projektet (på engelska) [här](#) och där kan du även göra din klimatkompensation.

Kontakt med AviFauna

Reseledaren Curt Johnsson når du på telefon 070–543 37 43 och e-post cj@avifaunanaturresor.se. Observera att våra reseledare kan vara ute och resa, så ibland kan det dröja med svar. Är det akut, kontakta kansliet (nedan).

Vårt kontor kontaktar du på 0485–444 40 eller e-post admin@avifauna.se. Hit kan du vända dig om frågor kring praktiska saker som betalning och bokningsläge, som inte har med fågelfaunan på resmålet att göra.